

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetési ár halvány és vidéken:
 Évi hóra 50 korona. Négyedévre 110 korona.
 Félévre 220 korona. Egész évre 440 korona.
 Kiszámlázott hirtől minden nap.

Feladvó szerkesztő és tartózkodási:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt. I. emelet.
 A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
 Évi szám ára 2 korona.

Diplomáciai sikerről

innak és beszélnek. Magyarországi külpolitikai helyzetét is megerősítette, hogy a nagyhatalmak egyike egész súlyával Magyarországnak mellé állott.

De ebből a sikerből rész illeti a miniszterelnököt és a külügyminisztert is, mert Sopron városát és vidékét visszahozta Csonka-Magyarországnak gróf Bethlen István és gróf Bánffy Miklós. A visszahódított területen pilen a legnagyobb magyar, gróf Széchényi István és azon zölddel országunk egyetlen fegyveres erősege. Erzelmi szempontból is tehát jelentős sikere volt a kormánynak Velencében. Politikai tekintetben pedig fölbecsülhetetlen érték a velencei diplomáciai eredmény. Mintha a Bethlen Gábor fejedelem előrelátó, eszélyes politikáját látónok kiemelkedni a múltak ködéből.

A velencei egyezménynek van súlyos terhe is. A kormánynak köteleznie kellett magát arra, hogy a fölkelő csapatokat lefegyverezze. Ez a kikötés annál súlyosabb, mert Sopron és vidéke hovátartozása fölött a népszavazást az antant csak a fölkelő csapatoknak a vitás területekről való kivonása után rendelheti el. Az örömeik hát megvan a maga keserű mellékze is. — Meglepetések, könnyen érhetik a kormányt s vele együtt hazánkat. De bármire fordulunk is az események — diplomáciai győzelmünk letagadhatatlan.

A diplomáciai sikerek láttán azonban nem szabad eléledkezünk az osztrák és az „emigrált magyar” lapok által annyiszor kigúnyolt „bandita” felelőkről sem. Az ok önfeladkozása nélkül a velencei munka csak félmunka lett volna. A velencei egyezményt az elesett fölkelők vérebe mártott tollal írták meg. Ezt el kell ismernünk a saját elméletébe belezavarodott Jászay Oszkár járszalagján csúngó, a félköttya defétista Károlyi szobra előtt hajlongó és a zürichi kurzus mellett drukkoló jogrendi férfiaknak is.

A régi római tétel, amit mi 1919-ben is rácsitáltunk a pacifista országtrancsírozó uraságok fejére, ma is áll: „Mindenkinek annyi joga van, amennyi hatalma van”. Egy puská, amelyet férfi tart kezében — többet nyom a latban, mint a kancsalul festett egékbe néző minden elmélet. Ezt tudták oláhok, rácsok és csehok 1918-ban s rá kell eszmélnie erre, ha élni akar — a magyarnak is!

A budapesti entente katonai bizottság befejezte munkáját

A katonai határozmányok keresztülvitelét ellenőrizte.

Budapest, okt. 18.
 A trianoni békeszerződés életbe lépte után Budapestre érkezett egy antant katonai ellenőrző bizottság. Megbízásuk arra szült, hogy ellenőrizze a békeszerződésbe foglalt katonai határozmányok keresztülvitelét. A bizottságba valamennyi antant hatalom elküldötte képviselőjét, akik megvizsgálták a hadsereg szervezési munkálatait a leszerelés végrehajtását, a lőszerk

gyártásával foglalkozó ipari telepeket, ellenőrizték a fegyverkészleteket, a repülőgépeket, szikratávíró-állomásokat és katonai intézményeket.

Hat hétig tartó lázas munka után az ellenőrző bizottság befejezte munkáját. A bizottság tagjainak egyrésze már el is utazott s akik itt maradnak, azok állomáshelyeikre egyes városokba fognak elutazni.

Bernolák rendeleti uton lépteti életbe a munkásbetegség-elvezés reformjait

A munkásbetegség-elvezésről szóló törvény előkészületei meglehetősen előrehaladtak már a népjóléti minisztériumban. Addig is, amíg a törvény életbe lép, Bernolák, népjóléti miniszter rendeleti uton lépteti életbe azokat a reformokat, amelyek már nem várhatóak magukra sokáig. A hivatalos lap tegnapi számában jelent meg egy ilyen rendelet a betegség és baleset biztosítás egyes kérdéseinek rendezéséről, amelyre vonatkozólag Bernolák miniszter a következőket mondotta munkatársának:

— Ez a rendelet több irányban jelent haladást a betegségbiztosítás terén és az eddig tapasztalt visszahátrékokat szünteti meg. Az első rendelkezése megszünteti az önkéntes biztosításra jogosultaknak bérhatárát. A magántisztviselőknek ugyanis eddig csak akkor volt joguk önkéntes biztosítás utján beletenni a munkásbiztosító pénztár tagjai közé, ha évi jövedelmük nem haladta meg a 48 ezer koronát. Ez a határ az esetek igen nagy részénél rendkívül méltánytalannak bizonyult, mert a betegséggel járó súlyos költségeket a 48 ezer koronás esetleg valamivel meghaladó jövedelemmel rendelkező magántisztviselők anyagi tönkretételük nélkül viselni egyáltalában nem voltak képesek. A rendelet most már lehetővé teszi, hogy az önkéntes biztosításra jogosultak munkabéruiknek nagyságára való tekintet nélkül legyenek betegség esetére biztosíthatók.

— A másik szintén nagy jelentőségű rendelkezés lehetővé teszi, hogy a foglalkozás nélkül levő önkéntes tovább fizetéssel tagja lebeszen a munkásbiztosító pénztárnak, bármily hosszú időn keresztül. Eddig a legnagyobb méltánytalanságok közé tartozott, hogy olyanok, akik több évtizeden át tagjai voltak

a munkásbiztosító pénztárnak, később, mikor a munkából kidőltek és amikor a pénztár által nyújtandó kedvezményekre lelkébb lett volna szükségük a kedvezményekre nem élvezhették. Természetes, hogy a rendeletnek ama rendelkezése, amely ezt a méltánytalanságot megszünteti, csak egy kis részletét oldja meg a munkanélküliség nagy problémájának, de igen jelentékeny haladást jelent a szociális igazság felé.

— Egy további újítás, hogy oly szülőnőknek, akik nem szorultak kórházi ápolásra, terhességi s gyermekágyi segély helyett a terhesség egy részének tartamára a pénztár anyanyelvényekben vagy más hasonló intézetekben ingyen ellátást nyújthasson. E rendelkezéssel lehetővé válik, hogy például a Stefánia Szövetség intézetei is a munkásbiztosító nagy céljainak szolgálatában felhasználhatók legyenek.

— Mint ismeretes, vállalati betegség-elvező pénztárakat az utóbbi években nem engedélyeztek. Mint-hogy azonban ezt az álláspontot tovább fenntartani jogos érdekek sérülne nélkül nem lehet, a most kibocsátott rendelet megállapítja azokat a feltételeket, amelyekkel ilyen vállalati pénztárak újból engedélyezhetők. A rendelet szerint a vállalati betegség-elvező pénztárak felállításának akkor van helye, ha a biztosítottak segélyezési igényeinek fokozott kielégítésére alkalmas és már tényleg működő munkásbiztosító pénztár szolgálatképességét nem veszélyeztetik.

Ezenkívül a rendelkezés tartalmaz még egy balesetbiztosító hatás körü megállapítást, ugyszintén szabályozza a munkásbiztosító bíróság hatásköréhez tartozó ügyekben a pénztárnak szükséges eljárás módját.

A korona O-75

A budapesti zárlaton a valuták: Napoleon 2260—80, angol font 27—28, dollár 712—22, francia frank 5100—50, márka 407—27, kára 2775—825, osztrák korona 25—26, rubel 39 és fél, 40 és fél, lei 560—70, szokol 730—40, svájci frank 138,00—975, korona dínár 970—90 lengyel márka 16—17.

Devizák: Amsterdam 237—41, Bukarest 540—60, Kopenhága 132—8, Krisztánia 84—8, Londoni 2530—50, Berlin 407 és fél, 17 és fél, Olaszország 28—9, Páris 5050—5300, Prága 730—40, Stockholm 122—8, Svájc 134—9, Bécs 22 és egynegyed, 23 és egynegyed, Zágráb 247 és fél, 57 és fél, Newyork 822 és fél, 32 és fél.

Zürichi zárlaton a devizák: Berlin 295, Newyork 525, Holland 176 és fél, London 2072, Páris 3805, Milánó 2055, Prága 560, Budapest 75, Zágráb 190, Bukarest 390, Varsó 12, Bécs 29, osztrák bélyegzett 23.

Állami telefonbeszélgetésben közölték a zürichi jegyzéseket

A nyomozás iratait átteszik az ügyészséghez.

Budapest, okt. 18.
 A rendőrség tegnap hosszabb nyomozás után nyilvánosságra hozta, hogy az állami telefonbeszélgetések ügye alatt Bécsből budapesti nagy bankokkal közölték a zürichi jegyzéseket. A főkapitányságra az ez ügyben érdekeit bankintézetek részéről több embert idéztek be.

A főkapitányság pozitív megállapításai után ma már elkészült az iratok. Ezeket atkúldják az ügyészséghez.

Első pillanatham az volt a feltételezés, hogy bűncselekményről mincsem szó, mert kért nem okoztak senkinek. Minthogy azonban törvény van arról, hogy aki állami telefonbeszélgetéseket jogtalanul használ, vagy azokat visszaélésre felhasználja, büntetendő esakemény követ el. Valószínű, hogy ennek az ügynek az ügyészségen most folytatása.

A cserekommunisták első transzportja utnak indult

Budapest, okt. 18. Ma délután indult utnak a kieserdőre kijelölt kommunisták első csoportja Riga-ba. A váci fegyházból a kommunistákat tegnap szállították a rendőrségre, ahol nyilatkozatot írtak alá a belügyminisztérium számára. Az utlevelek kiállítására ma délutánra megtörténik és délután külön vonattal indulnak utra Németország felé Riga-ba.

A pokol füstje a Piac-utcán.

Miért sötörnek az utcaseprők nappal?

Sok furcsasága között az is egyik nevezetes furcsasága Debrece-
nek hogy itt az utcaseprők nap-
pal állanak neki a fűtőcső seperi-
Éppen abban az időben, amidőn a
legnagyobb forgalom zajlik az ut-
cán, úgy a járdákon, mint a kocsi-
uton. Az utcaseprő nekiall nagy
seprőjével a poros utfestnek es csap
olyan port, amely sötétebe temeti
egész szélességében a széles Piac-
utcát. A szél nem jár éppen, nem
hajtja a port az utcákon, hát azért
kavarja fel az utcaseprő. A járó-
kelő emberek, a fogatok úgy tűn-
nek fel a nagytemplom elől nézve,
mintha a pokol átláthatatlan füst-
jében nyüzsögnének. No az is ez
a veszett porfelhő: a pokol füstje!
Méreg ez, ölé méreg, amely bele-
telepszik a szerencsétlen halandók
tüdejébe ezer meg ezer bacilusával
együtt.

Miért kell az utcaseprőknek a
nappali legforgalmasabb időben
ilyen irtózatos porba borítani a
Piac-utcát. Elég hosszú az éjszaka,
a hajnal, seperhetnének akkor. Azt
sem mondhatják, hogy nem látnak,
mert van utcai világítás egész
éjjel.

Csodálatos, hogy a tisztí főorvos
még nem látta meg ezt a közegész-
séget veszélyeztető rendszert. Ez
után hívjuk fel rá a figyelmét s el-
várjuk, hogy mihamarabb előter-
jesztést tesz a polgármesternek az
utcaseprés megrendszabályozására.

Dante-émléknapp.

Az Arany János-Társaság
rendezi.

Az Arany János Társaság Dante
halálának 600-ik esztendőjében a
nagy költő emlékére f. hó 23-án
(vasárnap) délelőtti ünnepet ül. Az
ünnep nagy sikerűnek ígérkezik, a
mit biztosítanak a szereplő szemé-
lyek, mint dr. Szabó Márton, a tör-
ténélem kiváló buvára, dr. Tankó
Béla, a kitűnő szónok, dr. Zivuska
Jenő felolvasása és Kardos Géza
szavalata.

A műsor különben a következő:
1. Énekel a Svetits-intézet ének-
kara.

2. Történeti bevezetést tart dr.
Szabó Márton.

3. Arany: „Dante” c. költeményét
szavalja Kardos Géza.

4. Emlébeszédet mond dr. Tan-
kó Béla.

5. A „Divina comoedia”-ból je-
leneteket olvas fel és bevezető ma-
gyarázattal ellátja dr. Zivuska
Jenő.

6. Énekel a Svetits-intézet ének-
kara.

A jegyek ára vigalmi adóval
együtt: I. rendű ülőhely 18 K, II.
rendű ülőhely 12 K, III. rendű ülő-
hely 6 K. Jegyek az Urániában,
Antalfynál és a Nizzaiban váltha-
tók. Költség spórolás szempontjá-
ból külön meghívó kibocsátva nem
lett. Ez uton hívja meg az egyesület
a város kulturális dolgok iránt ér-
deklődő közönséget.

A népszövetségi társaságok bécsi konferenciája.

A kisebbségek védelmét az egész világ össze kisebbségeire ki-
vánta kiterjeszteni.

A népszövetségi társaságok
bécsi konferenciája jelentős ered-
ményel végződött. A konferen-
cia, amelyen 26 állam vett részt,
mindvégig megértő békés szel-
lemben folyt le és számos a ki-
sebbségek védelmére szolgáló
és azt biztosító intézkedést ja-
vasolt.

Pontos az, hogy a konferencia
a kisebbségek védelmét, nem-
csak a legyőzött államokra és
az ezekből keletkezett területek-
re, hanem az egész világ összes
kisebbségeire kívánta kiterjesz-
teni. Sürgős intézkedéseket ja-
vasolt a fegyverkezés korlátozá-
sára, a nem állami fegyvergyár-
tás megtiltására, a háborúra

usztító és az egyes nemzetek kö-
zött egyenlenséget szító sajtó-
organumok megfékezésére, a
szabadforgalom biztosítására, a
nyersanyagok célszerű felosztá-
sára, az ifjúságnak népszövetsé-
gi eszmékkel való taníttatá-
sára. Magyarország részéről a
tanácskozáson Apponyi Alcerf
gróf, illetve Andrássy Gyula
gróf akadályoztatása folytán
Paikert Alajos Eötvösvényi Oli-
vér és Póka-Pivny vettek részt.
A konferencia Apponyi Albert
grótot a kisebbségek védelmét
előkészítő bizottságba, Paikert
Alajost a népfajok egyenlő elbá-
nását előkészítő bizottságba vá-
lasztották be. (MTI.)

A külügyminisztérium elkészítette a nyugatmagyarországi felkelőkhöz szóló proklamációkat.

A proklamációk kibocsátására csak a velencei egyezmény
osztrák ratifikációja után kerülhet sor. A kiséntente kudarca.

A kormány hozzáfogott a velen-
cei egyezmény végrehajtásához.

Budapest, okt. 18. Illetékes
helyről közlik velünk: A velen-
cei egyezmény kötelezettsé-
geinek végrehajtásához erélyes
kézzel fogott hozzá a kormány.
A tegnapi nap folyamán végle-
gesen megszövegezték azt a prok-
lamációt, melyet a kormány a
nyugatmagyarországi felkelők-
hez fog intézni. A kiáltvány tíz
napi határidőt szab a felkelők-
nek a leszerelésre. A kormány
eltökélt szándéka, hogy a bün-
tető szankciókat haláléktalanul
életbelépteti, amennyiben a fel-
kelők nem tennék le a fegyvert.
A proklamációkat a holnapi nap
folyamán közzéteszik.

Proklamáció a felkelőkhöz.

Budapest, okt. 18. A külügy-
minisztériumban már megszö-
vegezték azokat a proklamáció-
kat, amelyeket a nyugatmagyar-
országi felkelőkhöz intéznek, —
hogy a fegyvert tegyék le és tér-
jenek vissza békés munkájuk-
hoz. A proklamációt azonban ér-
tesítéstünk szerint csak akkor
fogják kibocsátani, ha Ausztria
a megegyezést ratifikálta.

Feltételek Magyarországra
befolyásának erősödésére.

Bécs, okt. 18. A Reichspost
levelet közöl a jugoszláv határ-
ról.

Belgrádban aggodalommal né-
zik Magyarország erejének és be-
folyásának erősödését és Olasz-
ország azon mesterkedéseit, —
hogy a kisantant államainak
törekvéseit a Közép-Dunán ellen
sulyozza.

Mindezekkel szemben érez-
nünk kell egész tehetetlenség-
ünket, mert az eseményeken
nem tudunk változtatni. Jugosz-
láviában lüthög a belpolitikai
hárc.

a velencei egyezményhez.

Prágából jelentik: Dr. Os-
sudky párisi cseh követ, aki je-
lenleg Prágában időzik, kijelen-
tette, a Szlovenszki Dennik mun-
katársának, hogy Csehország
senmiesetre sem járulhat hozzá
a velencei megállapodáshoz,
már azért sem, mert lehetetlen,
hogy Magyarországot hozzáse-
gitse a békeszerződés módosítá-
sához.

Csehország nem járulhat hozzá
A kiséntente kudarca.

Szabadkáról jelentik: A bel-
grádi lapok egyelőre regisztrálják
azokat a táviratokat, amelyek a
velencei tárgyalásokról érkeztek
anélkül, hogy kommentárokat
fűznének hozzá. Egyedül a Bal-
kán című lap jelenti ki, hogy a
szövetségesek elárulták őket. A
zágrábi lapok egyöntetűen kons-
tatálják, hogy a kisantant ku-
darcot valott. MTI.

Olaszország a kiséntente befo-
lyását nem engedi érvényesülni.

Páris, okt. 18. (Szikratávirat.)
A Temps megállapítja, hogy a
velencei egyezmény tökéletesen
sem Magyarországot, sem Ausz-
triát nem elégíti ki, de az olasz
diplomácia közvetítő akciója
eredményeként tény az, hogy
Középeurópában egy igen vesze-
delmes bonyodalomnak lehetett
elejét venni. Ezután rátért Olasz
ország szereplésére és megáll-
apítja, hogy a római kormány
nem óhajtja a középeurópai
ügyeket a nagyantant nélkül
szabályozni, de ügyel arra, hogy
a kisantant befolyást ne gyako-
rolhasson a dunai monarchia
területén alakult többi államo-
ra. MTI.

A velencei egyezmény a francia
külügyminisztériumban.

Páris, okt. 18. A francia kül-
ügyminisztérium egyik szemé-
lyiségétől kapott értesülés sze-
rint a külügyminisztérium kö-
rében a velencei egyezmény igen
kedvező benyomást keltett. Jól
lehet a trianoni és saint germai-
ni szerződések nem beszélnek
népszavazásról, Franciaország
mégis rendkívül örül a békés
megoldásnak és Magyarország
loyális magatartását mindig meg-
fogja tudni beszűlni. MTI.

Ereklyeérem Csonkamagyarország földjével.

Az Országos Menekültügyi Hiva-
tal kebeléből alakult bizottság és a
Turáni—Ötvös műterem igazgató-
sága az alábbi felhívást intézte a
debreceni menekültügyi kirendelt-
séghez: Hazánk eldarabolt földjé-
ből örizzünk meg egy parányi föld-
göt, keserű fájdalomunk és néma fo-
gadalmunk pecsétje alatt.

Az elpusztíthatatlan ősi vonzó-
erő, mely e parányi földben rejlik,
járja át szívünket és feszítse ese-
lekvésre akaratomkat.

Ezt szimbolizálja: „Ez a föld,
melyen annyiszor apád vére folyt”
kórirattal ellátott s pecséttel ellá-
tott ereklyeérem.

A Turul madár az elszakított te-
rületek valamennyi vármegyéjének
összegyűjtött, üveglap alatt elhelye-
zett egy-egy darabka ríztől görcsös
szoritással tartja össze Csonkama-
gyarország földjével.

Célunk, hogy lehetőleg minden
magyar családot, külföldre szakadt
véreinket is hozzájuttassunk egy
ereklyéhez, mely, mint a világ négy
tája felé sikoltó fájdalomunk szim-
bóluma, apáról-fiúra száll mind-
addig, míg az eldarabolt földet az
utolsó porszemig vissza nem sze-
reztük.

Minden érem sorszámmal van
megjelölve s hiteles okmánnyal
igazolva van az is, hogy az ereklye-
érembe zárt föld Csonkamagyaror-
szág valamennyi vármegyéjéből
való.

A díszes plakátok és a mintaér-
mek Springer József ur üzletének
és a Nagy Tőzsde kirakatában szem-
lélhetőek meg, ahol az ereklyeérmek
egyben meg is rendelhetőek. Ezenki-
vül gyűjtőivel bírnak dr. Peckó
Ernő, dr. Kardos Albert, Ekly Józ-
sef, Székely Ferenc és a Menekült-
ügyi Hivatal.

Ötféle ereklyeérem kapható hat-
romféle nagyságban. A nagyobbak
14 karátos aranyból, bársonyok-
ban 1500 koronás és 1200 koronás,
a kisebbek ezüstből, aranyozott dí-
szítéssel, dobozban 200 koronás, a
nagy ezüst 150 koronás, a kis ezüst
120 koronás.

Az érmekhez kívánatra láncot,
álló vagy függeszthető díszkerete-
ket önköltségi áron készítenek.

Megrendelések legkésőbb novem-
ber hó 15-ig fogadhatók el.

**Legszébb kalapok,
divatos formákban és színekben.
Frank Edénél a mauveháza mellett**

**141 a Debreceni Újság
telefon száma**

Városházáról.

A jövő évi virilisek. A városi igazoló választmány szerdán ülést tart, amelyen a legtöbb adófizetők 1922. évre összeállított névjegyzékét veszik tárgyalás alá, hogy a virilisek listáját megállapítsák belőle.

Jogos a vagyonátruházási pótilleték. A város szabályrendeletét dolgozta ki arról, hogy a vagyonátruházási illeték után városi pótilletéket szed. A miniszter ezt a szabályrendeletet jóváhagyta.

A sütőipari munkaidő. A kereskedelmi miniszter körrendeletét adott ki, amely most érkezett le Debrecen városához. E szerint a sütőipari munkaidőt megállapító rendelet szigorúan betartandó. Legfeljebb az engedhető meg, hogy ötkor kezdjék a munkát, de akkor hamarabb is kell befejezni. A városi tanács kiadta a rendeletet az előljárásságnak.

A város nem adhat szabadságot a közkórház alkalmazottainak. Dr. Fráter Imre, a városi közkórház igazgató-főorvosa 4 heti szabadságot kért a városi tanácstól meggyengült egészsége helyreállítása végett. A tanács visszadta a kérelmet azzal, hogy a közkórház állami kezelésben van, szabadságot a közkórházi alkalmazottaknak az állami kezelés adhat.

A menekültek földje. A Salvátor-barak közvetlen-közélemben levő területet már tavaly a barakban akó menekülteknek adta a város holdankint 200 koronáért. Most kérte a menekültügyi hivatal a bérlet meghosszabbítását. A városi tanács hajlandó is meghosszabbítani, de már 300 koronáért holdankint bér mellett és ha az egész öt hold területet, amelyet a mérnöki hivatal kijelölt, művelés alá veszik.

A gabonaváltóság. Azokra a termelőkre, akik a rájuk kirótt gabonamennyiséget (még a múlt gazdasági évben) be nem szállították, úgynevezett gabonaváltóságot róttak ki. Debrecenben ez a váltóság valami 9 millió körül járt. Persze, felebeznit is lehetett és jó le is apasztották az első ízben kivetett váltóságösszeget. Végül azoktól való behajtására, akik fülebotjukat sem mozgatták, most került volna a sor, a közgyűlés azonban azt mondta, ne még, revízió alá kell venni megegyezsere azt a listát. Ugy is történt. Hozzáfoglaltak a munkához. Mikor már belemelegettek, jött a miniszteri rendelet, hogy a gabonaváltósággal kapcsolatos jogorvoslati eljárást egy újabb rendelet fogja mihamarabb szabályozni. Így hát megint felesleges munkát végeztek, mert most már meg kell várni ezt az új rendeletet.

Pénz- és szivartárcák, női táskák, bőrből és selvemből. Jelvények Bördisz-művek **Davidházy Kálmán** könyvtárosa és dobozgyártója r. t.-nél, Debrecen, Fűvészkeret-u 9

A miniszterelnök tanácskozásai a belpolitikai helyzet szanálására.

A balatonfüredi tizenegy pont. A nemzetgyűlés meghosszabbítása. Az egységes párt kérdése.

A miniszterelnök tegnap megkezdte a belpolitikai helyzet szanálását célzó tanácskozásait, amelyet ma délelőtt folytatott. A miniszterelnök újból tárgyalta Andrassy Gyulával majd a disszidensek vezetőjével tanácskozott, végül pedig a kisczardapárt jobbszárnyú politikusaival fogadta. Megjelentek a miniszterelnök előtt Tomcsányi igazságügyminiszter, Rubinek, Schandl, Négyessy László és Vasady Balogh György nemzetgyűlési képviselők.

A kisczardapárti politikusok tájékoztatták a miniszterelnököt az október 6-iki és 12-iki kisczardapárti értekezletről és kijelentette a miniszterelnöknek, hogy ok ragaszkodnak ahhoz a tizenegy ponthoz, amelyet Balatonfüreden fogalmaztak meg és nem járulnak hozzá a kisczardapárt által elfogadott tiz ponthoz, mert ezeknek szövegezése zavaros, nem eléggé szabatos és csak újabb zavarokat fog előidézni a szabad királyválasztók politikai hitvallása tekintetében.

A miniszterelnök hosszabban tanácskozott a kisczardapárti politikusokkal, különösen a királykérdésről és a választójog problémájáról, majd felvetette a nála megjelent politikusok előtt azt az eszmét, hogy a nemzetgyűlés meghosszabbítsa meg a maga élettartását félévvel; mert legalább ennyi idő szükséges ahhoz, hogy alkotmányozó feladatának eleget tehesen.

A megbeszéléseken természetesen az egységes párt ügye is szóba került. A megjelentek előadták nézeteiket az egységes pártról és különösen a kisczardapárti képviselők a mellett foglaltak állást, hogy a miniszterelnök lehetőleg többségi párt alakítására szorítkozzék, mert ők ma úgy látják, hogy az egységes pártot megalakítani nehézségbe ütköznék. Ezzel szemben a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártja úgy látja, hogy az egységes párt megalakításának nincsenek különösebb nehézségei és ezért bizonyosra veszik, hogy ha a miniszterelnök pénteken Pécsre ki fogja bontani az egységes párt zászlóját, akkor ez alatt két-három tagjának kivételével tömörülni fog az egész nemzeti egyesülés, a disszidensek körülbelül husz tagja, a kisczardapártból körülbelül 30-40 képviselő, sőt a pártönkivüliek közül is csatlakozni fognak néhányan, így Apponyi Albert gróf és Ugron Gábor.

Munkatársunk a kisczardapárt egyik vezetőférfijától a következő információt kapta:

— A miniszterelnök ur nagyjában magáévé tette azt a 11 pontot, amelyet mi Balatonfüreden megszövegeztünk és kijelentette, hogy lényegileg nincs nagy eltérés az ő álláspontja és a mi programunk között. Szóba került természetesen az egységes párt ügye is amire mi azt javasoltuk a miniszterelnök urnak, hogy csak többségi pártot alakítson a Keresztény Nemzeti Egyesülés pártjából a disszidensekből, a földmives pártból, a keresztényszocialistákból és az esetleg csatlakozó pártönkivüliekből.

Budapest, okt. 18. Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának vezére, Andrassy ma este ismét tárgyalta a miniszterelnökkel az egységes párt ügyében. A tárgyalások során a politikusok között semmiféle nehézség nem merült fel. Andrassy ma este ismertette pártjával a tárgyalás eredményét. A pártnak egy vezető tagja ezután így nyilatkozott tudósítónknak:

— Ugy hiszem, hogy nem lesz semmi olyan Behlen programjában, ami nem egyezne meg a mi eddigi programunkkal. Ha fordulnának is elő különbségek a miniszterelnök és a mi programunk között, az nem jelentene semmit sem, mert a tárgyalások nem bizonyos pontok szerint folytak, hanem bizonyos eszmekörben mozogtak. Ebben benne van a királykérdés a választójog kérdése, a közigazgatás reformja, a szociális problémák megoldása.

— A tárgyalások még folynak, de már megvan alapjában véve a megegyezés Andrassy és a miniszterelnök között.

— Ami a nemzetgyűlés mandátumának meghosszabbítását illeti, ez a kérdés már régi terv arra az esetre, ha a nemzetgyűlés a ráváró feladatokat nem tudná elvégezni. Nem kell a nemzetgyűlés mandátumának meghosszabbítására gondolni, mert a mandátumok egyszerezien kitalálhatók a tiszántúli választásokat követő két évre.

A kisczardapárti politikusai közül Mayer János államtitkár szerdán délelőtt megy a miniszterelnökhöz. Nagyatádi Szabó István kedden este érkezett Budapestre és szerdán érintkezést fog keresni a miniszterelnökkel.

Mayer János különben ma este a következőket mondta:

— A párt kauléálkhoz köti, hogy meg tud-e egyezni a miniszterelnökkel. A kisczardapárt nem mehet bele olyan alakulásba, amelyben elvesztené a jellegét vagy amely nem biztosítaná programjának érvényesülését. Ilyen körülmények közt egységes pártba nem mehet. Új alakulást pártszövetség alapján lehet elképzelni. Ez több lenne, mint koalíció, kevesebb, mint egységes párt.

A kisczardapártban különben az a hangulat uralkodik, hogy nagyatádi Szabónak sikerülni fog megegyeznie Behlen gróffal.

Az erkölcsstelen divat ellen

A belga Nöszövetség minap tartott kongresszusán erőiesen állást foglalt a most oly rohamosan elterjedő erkölcsstelen divat ellen. Több szónoklat hangzott el, mely követelte ennek az egész társadalomra kiható méltelynek megakadályozását. Az előadók minden oldaláról megvilágították ezt a kérdést és rámutattak azokra a rendkívül káros és romboló hatásokra, a melyeket a tulhajtott és izléstelen divat úgy az egyének, mint az egyes társadalmi osztályok kö-

rében véghezvitt. A kongresszus határozati javaslatot hozott, a melyben kimondta, hogy az erkölcsstelen divat ellen minden rendelkezésére álló eszközzel küzdeni fog, amely a keresztény nő erkölcsi felfogásával össze nem egyeztethető. Egyszersmint a morális szempontokból kifogás alá eső színelőadások és a szemérmetlen reklámok ellen is állást foglal és azokat kiküszöbölni igyekszik. Ugyancsak elhatározta a kongresszus, hogy feliratban kéri a kormányt az anyaságot meggátoló óvszerek árusításának betiltására.

Az a mozgalom, mely nálunk tavaly a Nöszövetségek Egyesülete részéről indult ki és feliratban kérte a belügyminisztert oly rendelet kibocsátására, a mely a törvény erejével sújtja azokat az egyéneket, akik az utcán és nyilvános helyeken botrányt okozó öltözékben jelennek meg, úgy látszik, más országokban is, ahol a nőmozgalom a keresztény morál jegyében van megszervezve, visszhangra talált. Legutóbb a német országi Katholikus Nöszövetség, mely a német birodalom értékes asszonyait tömörítette hatalmas szervezetbe, Bonnban tartott nagygyűlésén élesen elítélte a mostani öltözködési módot és határozatilag kimondotta azt, hogy minden erejével küzdeni fog ellene. A tiltakozást a bonni nagygyűlés a következő indokokban foglalta össze:

1. Össze nem egyeztethető a keresztény erkölcsi törvényekkel.
2. Kigunyolja minden jóízű nőnek nemesebb érzelmeit.
3. Kiöli az ifjuságból a szeméremérzést, mely pedig az erkölcsstelenesség legerősebb védőeszköze.
4. A férfiak előtt aláássa a női eszményt és őket testiségre ingerli.

Tehát a komoly és öntudatos női világ másutt is megmozdult — hogy ezt a hegetséget kíméletlenül kioperálja a társadalomból. A kezdeményező lépés nálunk hónapok előtt megtörtént. Sajnos, azonban, a belügyminiszter intézkedését mind ez ideig hiába vártuk.

Rio de Janeiroban, Braziliában, ahol a nők egyenjogúsítása mindeközéig nem történt meg, a társadalom vezető rétegeiből tömörültek a nők és egy klubot alakítottak a nőemancipáció, lelküldése céljából. A klub egyik legtevékenyebb és legáldozatkészebb alapítója a köztársasági elnök neje volt.

Portugáliában ugyancsak cél tudatos és erős mozgalom indult meg a nők szavazati jogának kiküzdésére. Megalakult a női választójogi Bizottság, mely összefűg a Nemzetközi Női Választójogi Szövetséggel.

Hol van Károlyi Mihály.

Bécs, okt. 18. Mint a Neues Wiener Tagblatt Grätzból jelenti, Károlyi Mihály gróf egy szlovén lap jelentése szerint mostanában Spalában időzik. Jugoszláviában állítólag igen barátságos fogadtatásra talált. (MTI.)

Táviratok.

A Franklin-nyomda gyújtogatója.

Budapest, okt. 18. A Franklin-nyomda felgyújtó Wagner Károly öntödei munkás. Egyideig a főkapitányságon is úgy tett, mintha örült volna. A rendőrvizsgálat megállapította róla, hogy teljesen ép elméjű. A nyomozás kiderítette, hogy Oroszországban mint agitátor működött a hadifoglyok között és haza is azzal a megbízással jött, hogy új híveket szerezzen a kommunista eszméknek. Mint-hogy a Franklin nyomda alkalmazottait nem tudta megnyerni a bolsevismusnak, felgyújtotta a nyomda százazreket érő papírraktárát. Wagnert ma letartóztatták.

Szovjetországgal kereskedelmi kapcsolatot létesíteni nem lehet.

London, okt. 18. A Daily Mail jelentése szerint a legközelebbi napokból visszatér Moszkvából az angol kereskedelmi delegáció. A delegáció megállapította, hogy Szovjetországgal szabályszerű kereskedelmi kapcsolatot létesíteni nem lehet. (MTL.)

Tejkonzerválás eltiltása.

M. kir. földművelésügyi miniszter ur 115,250—1921. számú rendeletével mindennemű mesterséges tejkonzerváló szer (formalin, hidrogén, szuperoxid stb.) használatát f. évi október hó 15-től kezdődőleg eltiltotta.

Hasonlóan eltiltotta ugyan a székesfővárosban, mint a vidéken akár engedélyezve, akár nem, a tej savanyúsága letompítására mésztejnek, szódának, vagy bármely más idegen anyagnak használatát, úgy, hogy a jövőben tej név alatt a közfogyasztás céljaira csak eredeti minőségben olyan termék hozható forgalomba melynek alkotó részéből semmi elvéve, sem idegen anyagból semmi hozzájárulása nincs.

A közfogyasztásra szánt tej gondos kezelése tárgyában kiadott korábbi rendeletek egyéb intézkedései érvényben maradnak.

Mindenféle tekereskedelmi vállalat (szövetkezet) köteles a rendelkező tartalmazó utasítást telepén kifüggeszteni.

Mindazok ellen, akik a tejet a jelzett rendelet ellenére konzerváló vagy tompító szerekkel vagy egyéb-ként hamisítanak, vagy ilyet forgalomba hoznak, a kihágási eljárást haladéknélkül meg kell indítani. Debrecen, 1921 október 18.

Közélemezési ügyosztály.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei.

Az október havi ellátási jegy 1. 2. 3. sz. szelvényeire 0.75 kg. tézstaliszt, 1.50 kg. egységes fehér liszt, 3.75 kg. kenyérliszt, — a 4. 5. 6. sz. szelvényekre 0.25 kg. tézstaliszt, 0.50 kg. egységes fehér liszt, 1.25 kg. kenyérliszt, mint pótliszt osztandó ki, azok részére azonban,

Országos tanargyülés küldöttsége a kultuszminiszternél.

A teherviselés végső határáig elmegy az ország.

Budapest, okt. 18.

Délután 4 órakor dr. Vass József vallás és közoktatásügyi miniszter fogadta az országos tanargyülés küldöttségét. Dr. Lévay Ede főigazgató a küldöttség szónoka tolmácsolta a tanárság hódolatát a miniszter iránt és kérte, hogy a közgyűlés és a tanárság jogos kívánalmának legyen a kormánytól szószólója. Kérte a statusrendezés teljes végrehajtását akként, hogy a tanárság a bírálattal egyenlő elbánásban részesüljön, kérte továbbá, hogy a nem állami tanárok ellátás tekintetében ugyanolyan elbánásban részesüljenek, mint az államiak, végül, hogy a hadviselt tanárok károsodást ne szenvedjenek.

Vass József kultuszminiszter kifejtette, hogy teljesen átérzi a magyar tisztviselő osztály nyo-

morát és ő is tanár ember lévén, különösen együtt érez a magyar tanársággal. Igéri tehát a küldöttségnek, hogy minden erejével azon lesz, hogy a tisztviselők, nevezetesen a tanárság helyzetén javítsanak és a sérelmeket, ha vannak megszüntessék. Sajnálatos módon azonban kijelenteni azt, hogy minden jogos paaszt elnémitani lehetetlen. Az ország igen súlyos gazdasági helyzetben van és ennél fogva nem orvosolható minden fájszab. Azonban a teherviselésnek végső határáig el fog menni, ami a konkrét kívánalmakat illeti. Igyekezni fog a tanárság kívánalmait az illetékes tényezők előtt a legnagyobb nyomatékkal képviselni és a megvalósulás felé vinni. A tanárság bizalmáért köszönetet mond, igéri, hogy arra méltónak fog bizonyulni.

akik lisztet el vannak látva csak a 4. 5. 6. sz. szelvényekre járó 2 kg. pótliszt osztandó ki.

A 7. sz. szelvényre 1 kg. só, a 8. sz. szelvényre 0.80 kg. cukor, a 9. számú szelvényre 0.80 kg. zsír szolgáltatandó ki. A kedvezményes árak kiosztását — zsír kivételével — f. hó 19-én, szerdán megkezdjük. A blokkolás, valamint a só és cukor kiadása a Vár utcai kedvezményes elosztó helyen, a liszt kiadása pedig a pénzügyi palota pin-csehelyiségében történik, a következő sorrendben:

19-én D. E. F. G. kezdőbetűjű nyugdíjasok, pü. és dohánygy. alkalmazottak.

20-án H. I. K. kezdőbetűjű nyugdíjasok, igazságügyi alkalmazottak 21-én L. M. N. O. kezdőbetűjű nyugdíjasok, városi alkalmazottak.

22-én P. R. S. Sz. kezdőbetűjű nyugdíjasok, postai alkalmazottak.

23-án T. U. V. Z. kezdőbetűjű nyugdíjasok, egyéb testületek.

25-én A. B. C. kezdőbetűjű nyugdíjasok, tanárok és tanítók testülete.

Ujdonságok.

Csonka Magyarország — nem ország! Egész Magyarország — mennország!

Eljegyzés. Pelyvás Lajos ref. tanító eljegyezte Lénárd Ilona urleányt Göncről. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Villamosjárat a nagyerdő szanatóriumhoz. Hogy az egyetemi klinka egyrésze ideiglenesen az Augusztus-szanatóriumban nyert elhelyezést, szükségessé vált az odavezető út világítása és a villamosközlekedésnek meghosszabbítása a szanatóriumig. A világítás már meg is van. A villamosvasut odavezetéséről is megtartották a tárgyalást az egyetem, a város és a helyi vasut kiküldöttjei és hamarosan meg is fogják hosszabbítani a villamos-

közlekedést a szanatóriumig. A város hajlandó bizonyos aránylagos költséget viselni, de semmiesetre sem a költségeknek egyharmadát, amint azt a tárgyalások során emlegették.

Vendég a debreceni rendőrségen. Szalay József dr. a szegedi rendőrkerület főkapitánya Debrecenbe érkezett. Látogatást tett a rendőrségen s a hivatali, valamint az ügybeosztást tanulmányozta. A rendőrség illusztris vendége több napot tölt Debrecenben.

A csehek elfogták Karcag polgármesterét. Dr. Varga Mátyás, Karcag polgármestere a múlt héten ügyeinek rendezése végett Kassára utazott. A polgármester nem tért vissza, ellenben helyette egy távirat érkezett Karcagra, melyből azt lehet kiolvasni, hogy a csehek elfogták.

Estek a sertés árak. A tegnapi sertésvásáron az élő sertések árai estek 15—20 koronával. A sovány állatokért 50—62 koronát fizettek különként, míg a hizók 75—93 korona között keltek el. Felhajtottak a vásárra jelentékeny mennyiségű állatot, melyből elkelt 391 darab. Ebből kövér 158 darab volt. A vételkedv nem mondható élénknek.

Öngyilkosság a temetőben. Tegnapi délután a zsidó temető árkában öngyilkosságot követett el Halmi Gyula 63 éves, református, debreceni lakos. Halmi, aki minden támasz nélkül élt e drága világban, koldulásból tartotta fenn magát. Rossz sorsa miatt akart a halálba menni s ezért zsirosszóda oldatot ivott. Az öngyilkost a mentők az Augusztus-szanatóriumba szállították súlyos állapotban.

Hetven kilométer sebességgel fognak menni a gyorsvonatok. Az államvasutak a gyorsvonatok sebességét 70 kilométeresre fogják emelni, amint a pályatestek átjavítása megtörténik.

Gabonával etetik a marhákat. Ezt a szomorú valóságot a szegedi árvizsgáló bizottság ülésén állapították meg. A bizottság egyik tagja a legutóbbi ülésen bejelentette, hogy a termelők a búzát, rozsot és más kenyérmagvakat a tengeri magas árá miatt a marhakkal etetik föl. A bizottságban érthető megütöztést okozott a bejelentés és elhatározták, hogy ebben az ügyben felírják az Országos Közélemezési Tanácshoz.

Szegediek a debreceni városi muzeumban. Tegnap délután érdekes vendégek voltak a debreceni városi muzeumban. Szalay József dr. szegedi kerületi rendőrfőkapitány és Móra Ferenc, a kiváló író, a Somogyi könyvtár igazgatója tekintették meg egy a történelmi, mint a néprajzi gyűjteményeket, valamint a Csokonai ereklyetart. A vendégeket, akiknek a debreceni muzeum gazdasága és szakavatott elrendezése roppant tetszett, Zoltay Lajos muzeumigazgató, Ecsedy István és Kardos Albert dr. kalauzolta. Holnap megtekintik a kollégium híres könyvtárát és az ott lévő gyűjteményeket.

Balesetek. A debreceni köz-kórházba tegnap este bezállították Murányi László géplakatos tanoncot, aki a nyirbátori vasúttársaságnál volt alkalmazva. Murányi egy vasúti szerelvényen dolgozott s munkája közben a karját törte. — Besenyei Menyhért távirat munkás Püspökudányban egy táviró vezetéknek dolgozott s a magas póznáról lezuhant. Súlyos sérülésekkel a köz-kórházba szállították.

Tűz a Simonffy-utcán. Tegnap délelőtt 10 órakor a Simonffy-utca 1-b. számú városi bérházban pincetűz keletkezett. A pincében, mint a vizsgálat kiderítette, betörők jártak s gyufát gyújtogattak. Egy ilyen eldobott gyufától lángot vetett a szét-szórtan heverő papíryananyag és meggyullt. A kivonult tűzoltóság egy órai munka után a veszedelmet elfojtotta. A tűzveszélynek ezekre menő nézője volt a Simonffy utcán.

Képkiallítás ingyen. Lesinczky Kornél festőművész tanár olajfestményü képeinek kiállítása a Debreczeni Ujság kiadóhivatalában délelőtt kilenc órától, délután négy óráig állandóan és díjtalanul megtekinthető.

Elfogott tolvaj. Veres Mária 26 éves budapesti leány ez év augusztus havában Debrecenbe jött látogatóba. Egyik ismerősénél lakott s egy szép napon minden bucsu nélkül megszökött. Vendéglátó ismerőse télikabátját is magával vitte. A kabát 10,000 koronát ért. Veres Mária tegnap újra Debrecenben termett. A meglopott ismerős felismerte az utcán s átadta egy rendőrnek. Veres Mária-t kihallgatták. Beismerte a lopást s elmondta, hogy a kabátot Budapest 500 koronáért eladta. Letartóztatták és átadták a kint ügyészségnek.

Gyászmise tartatik f. hó 19-én reggel 9 órakor, néhai Wolafka Nándor püspök emlékére, A Szent Erzsébet-Egylet.

Sárospataki írók a Csokonai-körben. Szivesen látott vendégei lesznek a Csokonai-körnek a legközelebbi felolvasó ülése alkalmából. Két sárospataki író és tudós, Harsányi István és dr. Gulyás József jönnek Debrecenbe, hogy beszámoljanak a Csokonai-irodalom terén végzett buvárkodásuk meglepő és gazdag eredményéről. A nevezett két tudós, akik már eddig is nagy szolgálatokat tettek régi irodalmi termékek felkutatásával, — újabban fölfedezték Csokonai-nak egész sor elveszett vagy teljesen ismeretlen művét. A Csokonai-kör és a Csokonai kultusz minden híve természetesen a legnagyobb érdeklődéssel várja Csokonai irodalmi kincsesházának s ezzel az ő költői dicsőségének az újabb gazdagodását.

Letört bimbó. Melységes tájdonomtól de isten bölcs akaratán megnyugodva tudatjuk, hogy felejtethetjük kis lányunk, szeretett kis novelláskönyvünk, testvérünk és rokonunk **Dihen Rózsika** ifjú életének 12-ik évében a gyilkos járvány áldozata lett. Kedves kis halottunk földi részait f. év október 19-én, szerdán délután 2 órakor fogjuk a ref. egyház szertartása szerint a Baross-utca 15-ik számú házunknál tartandó ima után a Hatvan-utcai temetőbe végső nyugalomra helyezni. Debrecen, 1921. okt. hó 18. A béke anyagja örködjön drága hamvai felett. Bónatos szülei: polg. Dihen László és neje Kovács Juliánna, Nevelő szülei: polg. Harangi István és neje Kovács Róza úgy is mint kereszt szülei. — Testvérei: Dihen Mariska férjével Pákozdi Lászlóval és gyermekeivel, Dihen Mihály nevelővel és gyermekeivel, Dihen János, Erzsike, Eszti, Józsi, Kata és Juliska és a kiterjedt rokonság nevében is. A temetést Csuska „Kegelet” temetk. váll. Kossuth-u. 8. szám rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Felejtethetetlen jó feleségem, szeretett leányunk, néhai Kovács Frigyesné Bihari Róza temetésén megjelent kedves rokonaink, jó ismerőseink és kartársaink, kik a mi pótolhatatlan veszteségünkben vigasztaló szavaikkal felkerestek, fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Debrecen, 1921. okt. 18. Kovács Frigyes és gyermekei, Bihari Mihály és családja.

Dr. Leveles Imre ügyvéd irodáját a ref. püspöki palotában megnyitotta.

Gépműhely és öntöde a vásártéren. Boldogfalva utca 6. sz. alatt lakó Preizler Mórnak a Külsővásártéren gépműhely és öntöde felállítására céljából — az alulírott iparhatósághoz benyújtott folyamodása folytán s az 1881. évi XVII. t.-cikk 25—27-ik §-ai alapján a helysánon tartandó tárgyalásra 1921. évi október hó 21. napjának d. e. 10 órája tüzetett ki. Miről a kérdéses telep körül lakó szomszédok, általában pedig a közönség azon felhívással értesítették, hogy mindazok, akik a tervezett vállalat ellen bármi okból kifogást akarnak tenni, azt az iparhatóságnál a tárgyalás napjáig akár írásban beértesíthetik, akár pedig a tárgyaláskor szóval előterjeszthetik. Későbbi felszólalások figyelembe nem vétetnek. Kelt Debrecen sz. kir. város Elöljárósága, mint elsőfokú iparhatóságtól, 1921. évi október hó 7-ik napján. Rostás István s. k.

A Keresztény Nemzeti Liga tagjait felhívja az elnökség, — hogy az Arany János társaság által f. hó 23-án, vasárnap, az Urániában, matiné keretében tartandó Dante-ünnepélyen, a kulturális célra való tekintettel — teljes számban jelenjenek meg. Helyárak: 15 K, 10 K és 5 K, meg a vigalmi adó.

A bölcsészeti szakosztály ez évben is megalakult és felhívjuk Debrecen város nemes szívű polgárságát, hogy amennyiben gyermekeik tanításánál nevelőre lenne szükségük, úgy forduljanak bizalommal a szakosztály tagjaihoz, mint akik a nevelésre leghivatottabbak. Jelenkezéseket a ref. kollég. egyetemi ut. I. em. 15. sz. szobába kérjük mindennap d. u. 2—3. A szakosztály elnökéül.

Művész kiállítás az Arany Bika szálló halljában ma megnyílt és tart október hó 19, 20, 21, 22 és 23-án. Rendezi az ismert nevű Harmat budapesti műkereskedő. Kiállításra kerülnek Béki Vörös Ernő, Beduár János, Jámbor Lajos, Kada Alajos, Kruenyák Károly, Berkes Antal, Boemue Ritta, Reinerné Istvánffy Gabriella, Molnár Z. János, Erdőssy Béla, Zórkóczy Gyula, M. Nagy Endre és még számos előkelő művész művei.

A Közművelődési könyvtár szeptemberi forgalma. A Fűvészkert utca 2. sz. épület emeletén harmadik évi működő Közművelődési Könyvtár forgalmának nagysága országsszerint meglepte a könyvtári szakembereket s abban a tudatban, hogy e forgalom iránt a helybeli lakosság is érdeklődik, — mintegy mutatón — közöljük a szeptemberi forgalmat. Szeptemberben a könyvtár olvasótermében 3021 egyén fordult meg, kik a lapokon és folyóiratokon kívül 434 kötetet olvastak. A kölcsönző osztályból viszont 3346 tag 3966 kötet művet vitt ki, tehát a könyvtárnak egy havi összes forgalma 6367 egyén és 4400 kötet volt. Az olvasótermét, mely kőznapon d. e. 101—ig, d. u. 4—7-ig s vasárnap d. e. 10—12-ig van nyitva — díjtalanul használhatja minden 16 évét betöltött debreceni lakos, míg a kölcsönzőben a rendőrségi bejelentőlap alapján 10 korona biztosítéki díj lefizetésével lehet belépni. Kiskorú csak szülő írhat be.

Somossy László cég ajánlja: menyasszonyi kelengye, divatkele, selyem, flanel újdonságait.

Gyász- és színhagyott ruhákat gyorsan és kifogástalanul fest Koncz. Debrecen, Arany János u. 10.

Messenger Boy vállalat telefon száma 679. Angol királynő szálloda. Éjjeli szolgálat este 10 óráig.

Önmagát dicséri az ujonnan berendezett Albert-féle Belvárosi étteremnek kitűnő, magyar, házias konyhája, gazdag választéku villásreggelije. Állandó étkezők felvételnek. Tisztviselőknek és kereskedelmi alkalmazottnak nagy áremérendény. Városház utca 4. szám.

A Tisza-egyetem internátusa.

November elsőjén nyílik meg.

A Péterfia végén levő tanító árva ház északi paviljonjában elhelyezett egyetemi internátus november 1-én nyílik meg. Az épület igen szépen van az internátus céljaira átalakítva; világos, szép háló- és dolgozó-szobáival, tágas éttermével, fürdőjével, társalgójával kelemes otthona lesz az itt lakó diákoknak. A lakásért fűtés és világítással és reggelivel 300 koronát, ebéd-vacsoráért 500 koronát fizetnek a hallgatók, úgy, hogy a debreceni egyetemi internátus lesz a legolcsóbb diákokthon hazánkban.

Felvételért okt. 25-ig kell folyamodni. A felvételi kérvényhez melékelni kell a tanulmányi előmenetelt igazoló indexmásolatot, első éveseknél az érettségi bizonyítvány másolatát, valamint a szülők vagyoni helyzetét feltüntető hivatalos bizonyítványt. A kérvényt az egyetemi kvesturában kell beadni.

Mivel az átalakítási munkálatok és a fűtőanyag költségei a rendelkezésre bocsátott összegeket fölemésztették, a belső be rendezésé szerzetadományok útján szorult kiegészítésre. A hallgatóknak ugyan magukkal kell hozniok ágyműt. (takarót, párnát, epedőt), de tudomás szerint sok oly szegény fia van, ki mint erdélyi vagy felvidéki menekült, vagy mint árva, ilyen nem hozhat. Ezért az internátus vezetősége bizalommal kéri városunk közönségét, mely a főkölai hallgatókat mindig határozottan támogatta, hogy ágymű adományozásával jöjjön segítségünkre, mikor szegény s érdemes tanulóknak (tanulmányaik idejére jó hajlékot akarnak biztosítani. Kérni fogunk azonoskivül oly tárgyakat is, melyek a bennlakást kellemessé teszik, pl. képet, hangszert, — azonoskivül széket, mert az kevés van. Az egyetemi tanárnak szívesek voltak a gyűjtésre vállalkozni és reméljük, hogy meegszívű közönségünknek jó fogadtatásra fog találni. A szerzetadományok küldhetők a kvestori hivatalba (Kollegium, I-ső emelet). A legkisebb adományt is köszönettel fogadják és nyugtázzák.

Színház.

Heti műsor:
Csokonai-színház.

Szerdán: Folt, amely tisztít O. bérlet.
Csütörtökön: A piros bugellaris A) bérlet.
Pénteken: Cig. úgréfné B) bérlet.

A mai színházi est iránt igen nagy a közönség érdeklődése. Ez különösen Halassy Mariskának, a Csokonai-színház művésztágnak szól, aki ma játsza újra Folt, amely tisztít című drámában a Matilde szerepét, amellyel legutóbb olyan óriási sikert ért el. A tökéletes, a művészi szép alakításért igazán rajongó közönségre ma este nagy gyönyörűség vár a színházban.

A Csokonai színház jelentése. Szerdán C bérletben tüzte ki a Csokonai színház műsorára Echegaray legkiválóbb drámáját, a: Folt, amely tisztít. Halassy Mariska Matild szerepében, Rubinyi Fernandója, Lux E. Báuhidy viszik a darabot sikerrel.

Nobody! 1, 2, 3. része és a Bűnös szemek, amerikai exotikus történet 5 felv. ban, Jessy és Bessy Dolly kőrnővérek, táncfenomének játékával ma, szerdán utóljára látható az Urániában, 5, 7 és 9-től. Jegyelővétel!

Jön! Denevérek clubja! Jön!

Két amerikai kiválóan érdekes kalandor film Marry Corvin főszereplésével az Uranusban okt. 19—20-án.

Az arany nyíl c. film előjátékkal és 4 felvonásban. 1. felv. A végzetes mulatság. 2. felv. Hajszá a banditák után. 3. felv. Ég és víz között. 4. felv. Lovaglás a halál torkába és továbbá ugyan akkor kerül színre a „90 nap” c. 4. felv. is. 1. felv. Az uzsorások karmaiban. 2. felv. Az ördög hídja. 3. felv. A titokzatos barlang. 4. felv. A pusztító orkán.

Jegyet előre váltja meg az, aki jó helyeket akar biztosítani magának az Ezerarcu emberre. Jegyelővétel a Vigszínház pénztáránál, délelőtt 10 órától.

Ha megfujják a trombitát, Óriási sikerű, hazafias mozi-szkeccs, csütörtökön, pénteken est 6 és fél 9 órakor; szombaton, vasárnap fél 4, 6 és fél 9 órakor lesz műsoron, általános közkívánatra. Az összes előadások alatt Veress Tómi és veje zenekara fog játszani. Mérsékelt ten felemelt helyáru jegyek elővétele már folyamatban az Urániában.

Jön! Denevérek clubja! Jön!

Ohnet regénye: Sarah grófnő, 6 felvonásban, Franceska Bertini főszereplésével az Apollóban.

Igazi mozi darab lesz az Aragoniai véreb. Izgalmasan érdekes, Gyönyörűen szép és fenséges látványos. Péntek, szombat, vasárnap a Vigszínház mozgóban.

Pénteken d. u. 3 órakor iskolai ifjusági előadást tart az Uránia a „Ha megfujják a trombitát” hazafias mozi-szkeccsével. Az iskolai növendékek pontos megjelenését kéri az Uránia.

Ma mindenki a Vigszínház mozgóba megy, az „Ezerarcu embert” megnézni.

Zola Emil legszebb regényét az Álom, 6 felvonásban pénteken mutatja be az Apolló, francia film, a szerepeket a párisi comédie française színészei játsszák.

Jön! Denevérek clubja! Jön!

Csak két napig lesz műsoron a Vigszínház mozgóban az Ezerarcuember filmóriás. Hajszá a föld körül 6. részben, 29 felvonásban. Ma szerdán és holnap csütörtökön az első rész. „Miliók a holdban” 6 felvonásban. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Eddig Budapesten, most Debrecenben beszél mindenki az Ezerarcu emberrel.

MODIANO CLUB-SPECIALITÉ
cigarettafüve'y és cigarettapapír

a háború előtti hasonlíthatatlan elsőrendű minőségben kapható!

Figyelmeztetés:
Minden helyen és minden cigarettaüzem a gyáros viznyomással nyomott aláírása látható!

Központi iroda
Budapest,
VIII. Miksa-u. 4

S. J. Modiano

Nyilttér.

Ugyfelem: Papp Győző Viktor megvette Jávorszky Ferenc fűszer és vegyes üzletét, Csapó u. 82. sz. alatt. Felhívom a netáni hitelezőket, hogy az eladó elleni követeléseiket nálam, mátol számított 3 nap alatt jelentsék be, mert ellenesetben azok figyelembe nem fognak vétetni.

Dr. Fuchs Ignác, ügyvéd,
Hunyadi utca 5. szám.

E rovat alatt közlötteknek nem vállal felelősséget a Szerk.

Gyöngyvirág krém
legjobban megóvja arcbőrét és kezét a
tavaszi szelek ellen
és készínomit használata által.
Készíti a
Megváltó gyógyszerár, Piac-utca 18.
Ugyanott minden bel és külföldi pipere szer kapható !!!

Husz hektó
kifutó
sestakerti bor eladó.
Értekezhetni: Péterfia-n. 65. sz. a

ELADÓ
Nyomató-utca 11. számú házasság udvar
Ajánlatok: Gaál Sándor, Hajduböszörmény 1632. sz. küldendők.

Cserépkályhák
Timár-utca 11. Károly F. József-u. 8.

Eladó
Csillag-u. 37. sz. ház
tégla épület, 2 szoba, konyha, azonnal elveglálható. Felvilágosítást nyújt:
Dr. Nagy István,
ügyvéd, **Szent Anna-utca 8. szám**

SZIREK ANDRAS
ur- és egyenruha szabósága
egyenruházati sapkák raktára
Szent Anna utca 1. szám
Telefon szám 509.

Ha Budapesten jár javíttassa a fogait
Guttermuth János
fogművelésben
a szájpod és nélküli fogsor feltalálójánál !!
Baross-tér 18 szám alatt
(Keleti pályaudvar mellett)

ELADÓ
a Kishogyesi-ut 35. és Halastó-utca Hatvan-utcai belteleki szántóföld. Belveglő 11. szám alatt 19 kat. hold és 1200 négyszögöl szántó, lanyuépülettel együtt.
Azonnal birtokba vehető.
Felvilágosítást nyújt:
Dr. Nagy István
ügyvéd,
Szent Anna-utca 8. szám.

Pályázati hirdetmény.
A debreceni katonai körlet parancsnoksághoz gazdaságvezető és szakeladói állásra, október 25-ig. Pályázhatnak: volt tényleges rokkant tisztiek, átmeneti viszonybeli volt tényleges tisztiek, katonai mező és kertgazdasági tanfolyamo tégzett rokkant, volt tartalékos tisztiek. Feltételek a katonai körlet hadbiztonságoknál megtudhatók.

Ne sajnálja
a fáradságot, és ön meggyőződhet arról, hogy a mai áremelkedések dacára is jutányosan szerezheti le cipő és csizma szakségletet halemegy.
Jábián Zestvérek
cipő és csizma készítő műhelyébe
Hákózi-utca 71. sz.

Könyvek
bekötését, bőrlárcák la vafidását, megrendelését loeson elvállalok.
Arany János 36. 8909

Kereslet
Flatal
15-16 éves evári munkások felvételére Blattner lécevár. Sziv 14. 8914

Mindenes
tekaritónót keresek esetleg beutlakásra. **Szent Anna utca 31. sz.** keresztpülete. emelet. 8959

Különbeltaratu
szobát keresek sürkösen hébe zvermektelvén családommal 2 hóra. ahöz vörheavvebez zvermekemet zbobarnán Bartosné. Svetits. hatézet. 8960

Kortész.
Ej hosszabb ideitű bizovnitvánival rendelkezik unadalmi árást ke ves. Cim Gerébi telon. Dévai utca 37. a vágóhidnál. 8964

Kozoru
körtéshez értők felvételnek Posta utca 3. 8964

Cipészszenedet
Hajlandó munkára elsőrendü fizetéssel felvesszek Oláh. Csapó utca 40. sz. 8963

Azonnali
belépésre ió bizovnitvánival egyes szobaleányt keresek. Kikav utca 9. 8901

Bejárónó
fizetességes felvételnek Kiss. Péterfia utca 40. 8982

Elsőrendü
férti és női munkaerő felvételnek Bardócz női szaló. Arany János u. 2. 8879

Intelligene
német kisasszonyt keresek két kisleányom mellé dr. Szabolczav Gyula főorvos. Belvárosi szanatórium 8718

Aranyváz-üzstöt.
brilliansat, zálogcédu-lakat vesz. Mechlyvársra házhoz is elmegv Stat-ter Mihály Hatvan-u. 2. sz. udvarban I. em. 8985

Tanulóknak
iő családból való fiú felvételtk fizetéssel — ugyanott egy kifutó fiú is azonnal befélhet. Kis Jenő inar és kereskedelmi kamara. 8913

Keresek
1-1 és 10 éves sovány artán dísznöt merveglő. Mentekebi iroda. 8907

Vinceliért
keresek 5 és 6 hold Borskaí kerti szőlőmőhöz. Dr. Debreczeny Barna. Károly u. 4 I. emelet. 8902

Kiszolalónó
hentes és csemegeartu üzletben kerestetk. Bó verbeht Verböczi utca 10. 8941

Kézleány
főzéshez is értő és egy ió mosónó felvételk Ertekezni vápintézeti wondnoknál kollektium. 8943

Eev
jobb fatusi szobaleány Debreczenben keresz ténv urt családomat állást keres. Aianlatokat Utasghelaba Nyiregyhá zára kért. 43

Kiszolaló
sápad és házjáratos kisasszony felvételk. — Arany Bika divatházban. 8951

Körülhatul
egy hárságy. 1600000-ban vellen egy fekete lovat. de a bakusz az illetőnél maradt mivel a címek elvesztettem. a bakusz ártókére vézet a címek adit len lap kiadóhivataltaban. 8908

Elárusító
leány nősz üzletke felvételk. Jelentkezni Bethlan utca 23. 8929

Munkásleányok
kifutó fiúk felvételnek dr. Szelenyi vezveglő-nyar. Péterfia utca 46. 8919

Utazóúgvnök
fuatákra felvételk dr. Szelenyi vezveglőnyar. Debrecen. Péterfia 46. 8930

Százászati
tanulóvar a hó 20-ikán mekezedődik. Tanítványokat felvesz **Fülöp Mariska, Piac 7. szám.** 8923

Gvakorlott
vártóléányokat. tanítói éavny felvesz **Fülöp Mariska, Piac 7.** 8923

Génlónót
zvorsitásban gvakorlót dr. délutánra alkalmaz dr. Szelenyi. Péterfia 46. 8921

Házitársbeli
dolozok elveglésére mezt bízható női keres társaságn. fórt. Cim a 43. adóban. 8934

Veszek
beszélő birtokokat. dívanvokat, madrácekokat. Arany János 6. 8936

Üvev
detallisták és kirakat rendezőt keres **Deutsch Albert és Fia.** 8911

Eev
vártóléányt férfi szabósághoz azonnali felvételk. Csapó utca 37. 8931

Szabó munkások
felvételnek munkatársára Soós és társaiál Piac utca 36. a Gannvárs. 8935

Két tanu
családból kájarónó azonnali felvételk **Telky utca 20 hársni az udvarban.** 8952

Bejáró
tanítónó felvételk Piac utca 16. II. em. aító I. 8942

3-4 hold
földet vennék. Cim a kiadóban. 8946

Arva leányt
kenyerüzletbe kiszolalónak felveszek kelles ellátással. Bethvársny-utca 15. sz. 8948

Czodaszép svette garniturák
értekezni a legszebb színekben
Dr. Hegedűsné
divatüzletben
Simouffy-utca 2. sz.
Eladás

Eev
nőka bos muffal evvüt eladó. Degenfeld tér 5. felveglővelk. 8942

Eladó
egy szoba. konyha huzor lakással átadó Ertekezni lehet Szent Anna utca 27. sz. déltől este karu alatt jobbra Nagy Józsefné. 8936

Eladó
ebédődivány. asztal. székkelk. Komót. evvü mekény. fényképezőgép szalonvartúra. nagy búzástáda. tukor. 8999

Eladó
Hoffer és Schrantz tele hárs esztőló garnitúra (konfros) (szarvamar) Balogh Zsámond. 8988

Télikabát
és bontorvált eladó. Is kón utca 8. 8900

Eladó
közvetkezőleg cikiat svartó ipari vállalat konyat. Ertekezhetni 4-3 óra között Buda-utca 4. sz. 8953

Eladó
Bacsényi utca 11. számu modern családból ház 2 szobas 1 lakóközke ó lakással. Ertekezhetni ugyvanott. 8949

Kiváló
Ervő. Hantnerkass Drüll-ling és egy Nemesárány hevedti eladó. Zsely-nyakné tanítónó. — Szent Anna 12. 8948

Eladó ház
Homok utca 106. számu szék kis családból ház. mely masaban fog bal nevű szobát. konyhát. beköltözhető két szoba. előszoba. konyha Ára 140.000 korona. — 8962

Siffon.
2 drb. federes madrácz. asztal stb. eladó. Barna utca 4. 8959

Hálószák.
búzsák. löszerszám két fóra. kabátok eladó. Szent Anna 48. 2. ajtó. 8959

Eev
modern ebédő Darabos utca 36. sz. ebéd eladó. 8885

Eladó
egy kifutó állapotban levő Hoffer tele hat kő-erős maszintörő zónka-lyan Nagy. Szivár. 8939

Eladó
egy jobb lakással bíró telehermentes földszintes ház 2 szoba konyha. fürdőszoba. előszoba — mellékh. divitárcokból álló. azonnali beköltözhető lakással. Ertekezni lehet Csarcses utca 8. szám d. e. 12 óráig. 8908

Mencsalica
felmunka 22 darab 8 he-tes egy tőleiben. 22 darab 5 hónapos szarvati evvütövelben eladó. Háromszar oltattak. év-szen átmenekek Ertekezni lehet Verböczi utca 3. 8880

Eev
vártóléányt kizsolalónak felveszek kelles ellátással. Bethvársny-utca 15. sz. 8948

APRÓ HIRDETÉSEK.

Levelezés
Közénkoru
flatal ember barna teavával ohalt meglis merkedni házasság cél jából levelet „Kikélt” felizere a kiadóba jelezni kérem. 8910

Ajánlat
Házveztónó
vagy társalkodónó állást keres kereszény urt családomat meglis kúrt. nőmetül és vartóni tudó urt asszonyt Cim a kiadóhivataltban.

Isten ió
házikövev és korba zsákszáma is legol-ésőh napi árban szerzhető be Szóka István kenversütő. Csapó utca 76. 8779

Irodai
munkára bársnó ott-és vártal. Bőveglő Pé-terfia 52. 8956

Sziléziai
német tanítónó német órákat ad előnyös feltételek mellett. esetleg ebédért is. Cime Baross utca 42. tucal lakás. 8917

Üvev
vartónó angol, franciá-nyu kara is tanítókzik Cim a kiadóban. 8927

36 éves
intelligens asszony ház vezetőnének ajánlokzik nébátára. vagy magá-ness kereszény urhoz. esetleg fiatal párhoz. a háztartás minden ágá-iban jártas Cim a ki-adóhivataltban. 8938

Mindenesnek
ajánlokzik. varrásban és háztartásban jártas flatal asszony zvermek telon házaspárhoz. Ho-vekkert utca. 8933

Három
főre való istálló azon-nal Fladó Darabos út-ca 27. sz. alatt. 42

Fehérnemü
vartónó elvállalok Dara-bos 37. a. aító 8918